

Prof. dr Pavle Opavski

Crnogorska sportska akademija, Podgorica

UTICAJ SPORTSKOG TRENINGA NA ANTROPOMOTORIČKE SPOSOBNOSTI

(Dr Duško Bjelica, CSA - Podgorica 2004. godine)

Malo je pojedinaca, koji od trenutka, kada steknu svest o samostalnom zaključivanju, stanu iza svoje ideje i telom i dušom, i sprovede je u toku života, odričući se od mnogih drugih zadovoljstava. U takve pojedince spada i dr Duško Bjelica, predavač po pozivu na postdiplomskim studijama na Fakultetu za fizičko vaspitanje i sport Univerziteta u Beogradu, i predavač na Filozofskom Fakultetu Univerziteta u Nikšiću. Dr Duško Bjelica ima malo godina života, ali mnogo ostvarenih dela iza sebe. Pored toga što je magistrirao i doktorirao, on je uspešno obavljao poverene mu funkcije. Bio je na funkciji generalnog sekretara Fudbalskog saveza Crne Gore, bio je

direktor fudbalskog kluba “Budućnost”, član skupštine FSJ i FSCG, član skupštine i upravnog odbora Crnogorskog olimpijskog komiteta i savetnik Gradonačelnika Podgorice za oblast sporta. Pored dužnosti predavača na Fakultetima u Beogradu i Nikšiću, sada je i predsednik Crnogorske sportske akademije.

Sarađivao je u mnogim listovima i objavio je oko tri hiljade tekstova, kao koautor objavio je dvanaest knjiga, a isto toliko knjiga je objavio kao samostalni autor. Nedavno je svoj gigantski opus krunisao monografijom “Uticaj sportskog treninga na antropomotoričke sposobnosti”, o kojem delu treba reći nešto više.

Monografija “Uticaj sportskog treninga na antropomotoričke sposobnosti” napisana je na 122 strane gusto zbijenog teksta sa 135 tabela, i predstavlja originalno naučno delo. Kompozicija teksta i tabela je prikazana paralelno, kako bi se numerički rezultati mogli pratiti odgovarajućim tekstom. U monografiji je obrađeno 2640 relevantnih podataka, odgovarajućim statističkim paketima. Tekst monografije je pisan u klasičnom obliku i obuhvaćen je u dvanaest poglavlja. U metodici istraživanja tretiran je kadetski uzrast sa entitetom, koji predstavlja reprezentativni uzorak celog regiona. Odabrani su testovi, koji predstavljaju nadprazne isečke submaksimalnih opštih i specifičnih telesnih sposobnosti. Pre obrade podataka, svi su podaci sortirani, kako bi mogli da budu podvrgnuti korektnoj statističkoj proceduri. Utvrđene su mere disperzije i mere varijabilnosti u apsolutnim vrednostima. Nakon izračunavanja svih podataka deskriptivne statistike, primenjene su statističke procedure koje obuhvataju oblast komparativne statistike. Sve vrednosti su izračunavane klasičnim statističkim paketima. Konačna korekcija dobijenih rezultata je izvršena pomoću posebnih programa. Programom DISCOMP izvršena je identifikacija multivarijantnih aberantnih objekata u dvodimenzionalnom Hotellingovom prostoru, gde je utvrđeno da u entitetu 176 ispitanika i u 15 varijabli postoje samo četiri aberantna objekta, odnosno 2%.

Ova monografija predstavlja jedno obimno transverzalno istraživanje, u kojem je jedna originalna ideja postavljena kao hipoteza, na koju se u zaključku daje konkretan odgovor.

Autor je ovim istraživanjem višestruko doprineo istraživačkoj metodologiji u fudbalskom sportu. Reforme nastavnih planova i programa u oblasti fizičkog vaspitanja i sporta, koje će uslediti nakon ovog istraživanja, predstavljaju poseban doprinos u oblasti fizičkog vaspitanja i sporta.

Knjiga “Uticaj sportskog treninga na antropomotoričke sposobnosti”, dr Duška Bjelice je samostalno naučno delo, u kojem kandidat upoređuje opšte i specifične fizičke sposobnosti crnogorske kadetske populacije, podeljene u osam homogenizovanih podgrupa. Kandidat je ustanovio originalnu metodu sukcesivne statističke obrade, počevši od pojedinih grupa i pojedinih varijabli, i završavajući sa adekvatno povezanim grupama i adekvatno povezanim varijablama, čime je unapredio metodologiju istraživanja u ovoj oblasti.

Recenzenti ove knjige dr **Veljko Aleksić**, dr **Đorđe Nićin** i dr **Dušan Ugarković**, redovni profesori univerziteta, između ostalog su napisali:

“Predviđao je **Duško Bjelica**, a sada se vidi da je kroz svoje javne nastupe i stručna štiva nepogrešivo predvideo sadašnju ocvalu, neveselu sudbinu najpopularnijeg srpsko-crnogorskog sporta...

Duško Bjelica je, među prvim poslenicima fudbalskog sporta prvi shvatio da se **fudbal** i njegov esnaf, u vremenu nikad nabujaliije improvizacije i nasrtljivijeg i neukog amaterizma odenutog u lažne bisere, jedino može spasiti ako se okrene redu, radu, disciplini, nauci i naučnoj metodologiji. Rečju, kompetenciji, kompetentnosti...

U sportu, kao i u svakoj drugoj životnoj djelatnosti, postoje uglavnom dvije staze kojima se ide. Jedna, na kojoj se mašti nesputano pušta na volju, na koj se neobuzdano prepliću fikcija i poluistina, na kojoj, dakle, ne postoje nikakve ograde i nikakve skrupule, i na kojoj je, bez zazora i sramote sve moguće. Na toj i takvoj stazi, u vreme rada na ovom istraživanju, nalazio se naš **fudbal** i njegovi protagonisti. Nije slučajno što su fudbal u poslednjoj deceniji minulog veka osvojili, i u njemu se razmnožili i razmahnuli razni pseudostručnjaci. Jer, bilo je to najmučnije razdoblje novije prošlosti naroda Srbije i Crne Gore, period stalnih sukoba u okruženju, vreme bez izlaza i ošte letargije...

Shodno tim okolnostima, na takvom tlu, naš **fudbal** se nije mogao naći na onoj **drugoj, dužoj stazi**, na onoj stazi koja je skopčana sa odgovorno programiranim, predanim radom a postupnim i sigurnim koracima, i koja je isključivo popločana znanjem, entuzijazmom, sportskom fernesom i naučnom istinom...

Nema sumnje, da se na ovoj **drugoj strani** našao **Duško Bjelica**, mladi **doktor nauka fizičke kulture**, i da je napisanom knjigom, koja je pred **vama poštovani čitaoče**, pokazao kako se i u najtežim smutnim vremenima može braniti i odbraniti dostojanstvo struke...

Ono na šta, u ovom kratkom upriličenom izvodu iz šire recenzije ove knjige treba posebno istaći je sledeće:

Rezultati, a posebno metodologija istraživanja kojima se bavio ovaj projekat, a koji je u temelju oslonjen na doktorsku disertaciju **Duška Bjelice** nisu samo usko primenljivi na **fudbal**. Naprotiv, to je svojevrsni **inter-disciplinarni naučni instrumentarijum**, koji će studentima i stručnjacima pomoći da u širokoj oblasti sporta i fizičke kulture lakše i uspešnije rešavaju njene sve prisutnije nedoumice. Zato, recenzenti ove knjige, ovako opremljene i didaktički intonirane, **vide je**, kao značajno obrazovno-univerzitetsko štivo od velike

pomoći našim sadašnjim i budućim sportskim stručnjacima. Jer, u fundamentu ove knjige pored Teorije fudbala i Metodike sportskog treninga osenčeni su tragovi Sportske antropomotorike iznijansirane su zakonomernosti Biologije i razvoja čoveka. Otuda se i ukazala potreba da ovo značajno istraživanje, krca-to stručnim orijentirima recenziraju potpisani stručnjaci-univerzitetski profesori, redom iz oblasti **TEORIJE I METODIKE FUDBALA**, iz oblasti **ANTROPOMOTORIKE** i iz oblasti **BIOLOGIJE I MEDICINE SPORTA”**.

(„Pobjedin sport”, 9. decembar 2004. god.)

СА ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА У НИКШИЊУ - ОДСЈЕК ФИЗИЧКЕ КУЛТУРЕ

Сада у клупама - ускоро за катедром

РЕДОВНИ НА НАСТАВИ: Студенти четврте године

Студенти четврте године одсека за физичку културу Филозофског факултета у Никшињу снимљени на часу Теорије спортског тренинга код проф. др Душка Вјелице.

Наставу редовно похађају: Александар Алексић, Марко Блечић, Александар Бојанић, Милена Вукса-

новић, Драган Гачевић, Игор Јововић, Борис Косић, Урош Кривокапић, Огњен Милатовић, Владимирка Мирковић, Никола Мусић, Божо Поповић, Горан Поповац, Јовица Петковић, Бобан Раковић, Гордана Радуловић, Никола Ровчанин, Владан Средановић, Саша Станишић, Лидија Томашевић,

Петар Јоцковић, Иван Тадић, Драган Звицер, Бранко Требежанин, Невен Вуковић, Будимир Абрамовић, Ђорђе Кекић и Раденко Ђаласан.

По завршетку ове студијске године већина од њих ће бити дипломирани професори физичке културе четворогодишњег студија.